

Bruksela, 9 marca 2023 r.
(OR. pl)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0059(NLE)

7265/23
ADD 1

RECH 83
COASI 60

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	7 marca 2023 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2023) 113 final - Annex
Dotyczy:	ZAŁĄCZNIKI do wniosku dotyczącego DECYZJI RADY w sprawie zawarcia Umowy między Unią Europejską, z jednej strony, a Nową Zelandią, z drugiej strony, w sprawie uczestnictwa Nowej Zelandii w programach unijnych

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2023) 113 final - Annex.

Załącznik: COM(2023) 113 final - Annex

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 7.3.2023 r.
COM(2023) 113 final

ANNEX

SENSITIVE*

ZAŁĄCZNIKI

do

wniosku dotyczącego DECYZJI RADY

**w sprawie zawarcia Umowy między Unią Europejską, z jednej strony, a Nową Zelandią,
z drugiej strony, w sprawie uczestnictwa Nowej Zelandii w programach unijnych**

* Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions <https://europa.eu/db43PX>

ZAŁĄCZNIK

UMOWA MIĘDZY Unią Europejską, z jednej strony, a Nową Zelandią, z drugiej strony, w sprawie uczestnictwa Nowej Zelandii w programach unijnych

Unia Europejska (zwana dalej „Unią”),

z jednej strony,

oraz

Nowa Zelandia

z drugiej strony,

zwane dalej „Stronami”,

PRAGNĄC ustanowić trwałe ramy współpracy między Stronami wraz z jasnymi warunkami uczestnictwa Nowej Zelandii w programach i działaniach Unii, a także mechanizm ułatwiający ustanowienie takiego uczestnictwa w poszczególnych programach lub działaniach Unii;

UWZGLĘDNIAJĄC wspólne cele, wartości i silne powiązania Stron ustanowione między innymi w Umowie o partnerstwie w zakresie stosunków i współpracy między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Nową Zelandią, z drugiej strony z 2016 r., oraz w Umowie o współpracy naukowo-technicznej między Wspólnotą Europejską a rządem Nowej Zelandii z 2008 r., które to umowy stanowią ogólne ramy współpracy między Stronami w dziedzinie badań i w innych istotnych dziedzinach, a także uznając wspólne pragnienie Stron dotyczące dalszego rozwijania, wzmacniania, pobudzania i rozszerzania ich stosunków i współpracy;

UWZGLĘDNIAJĄC wysiłki Stron, aby poprzez połączenie sił z partnerami międzynarodowymi przewodzić działaniom podejmowanym w odpowiedzi na globalne wyzwania zgodnie z planem działania na rzecz ludzi, planety i dobrobytu zawartym w dokumencie „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030” Organizacji Narodów Zjednoczonych, oraz doceniając fakt, że badania naukowe i innowacje są kluczowymi czynnikami napędzającymi innowacyjny zrównoważony wzrost i zasadniczym narzędziem jego realizacji na drodze ku konkurencyjności i atrakcyjności gospodarczej;

UZNAJĄC, że Te Tiriti o Waitangi/traktat z Waitangi jest podstawowym dokumentem o konstytucyjnym znaczeniu dla Nowej Zelandii;

UZNAJĄC zasadnicze znaczenie wspólnych podstawowych wartości i zasad leżących u podstaw współpracy międzynarodowej między Stronami w dziedzinie badań naukowych i innowacji, takich jak etyka i uczciwość w badaniach naukowych, równość płci i równe szanse, a także wspólny cel Stron polegający na wspieraniu i ułatwianiu współpracy między organizacjami w dziedzinie badań naukowych i innowacji, w tym uniwersytetami, oraz wymianie najlepszych praktyk i atrakcyjnych karier naukowych, ułatwianiu transgranicznej i międzysektorowej mobilności naukowców, wspieraniu swobodnego przepływu wiedzy naukowej i innowacji, promowaniu poszanowania wolności nauki i wolności badań naukowych, wspieraniu działań w zakresie edukacji i komunikacji naukowej oraz, w przypadku Nowej Zelandii, promowaniu i ochronie Mātauranga Māori;

MAJĄC NA UWADZE, że unijny program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” (zwany dalej „programem »Horyzont Europa«”) został ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695¹;

UZNAJĄC ogólne zasady określone w rozporządzeniu (UE) 2021/695;

UZNAJĄC zamiar Stron w odniesieniu do wzajemnej współpracy i wnoszenia wkładu w działania w zakresie badań naukowych i innowacji oraz misje europejskie służące wspieraniu i wzmacnianiu zdolności badawczych w celu sprostania globalnym wyzwaniom, a także w odniesieniu do pogłębienia ich konkurencyjności przemysłowej, a tym samym osiągnięcia transformacyjnego i systemowego wpływu na nasze społeczeństwa w celu wsparcia celów zrównoważonego rozwoju z korzyścią dla obu Stron;

PODKREŚLAJĄC rolę partnerstw europejskich w podejmowaniu niektórych z najpilniejszych wyzwań stojących przed Europą w ramach skoordynowanych inicjatyw w zakresie badań naukowych i innowacji w znacznym stopniu przyczyniających się do realizacji tych priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie badań naukowych i innowacji, które wymagają masy krytycznej i długoterminowej wizji, a także znaczenie zaangażowania w te partnerstwa państw stowarzyszonych;

UZNAJĄC, że wzajemne uczestnictwo w programach w zakresie badań naukowych i innowacji drugiej Strony powinien przynieść obopólne korzyści; uznając jednocześnie, że Strony zastrzegają sobie prawo do ograniczenia lub warunkowania uczestnictwa w swoich programach w zakresie badań naukowych i innowacji, w tym w szczególności w działaniach związanych z ich aktywami strategicznymi, interesami, autonomią lub bezpieczeństwem; oraz, w przypadku Nowej Zelandii, obowiązki rządu Nowej Zelandii związane z Te Tiriti o Waitangi/traktatem z Waitangi,

UZGADNIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsza Umowa (zwana dalej „Umową”) określa zasady mające zastosowanie do uczestnictwa Nowej Zelandii w programie lub działaniu Unii.

Artykuł 2

Definicje

Na użytek niniejszej Umowy stosuje się następujące definicje:

a) „akt podstawowy” oznacza:

- (i) akt prawny przyjęty przez instytucję lub instytucje Unii, inny niż zalecenie lub opinia, ustanawiający program, będący podstawą prawną danego działania i wykonania odpowiadających mu wydatków zapisanych w budżecie Unii lub gwarancji budżetowych lub pomocy finansowej mających pokrycie w budżecie Unii,

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 1).

w tym wszelkie zmiany i wszelkie odpowiednie akty instytucji Unii, które uzupełniają lub wdrażają ten akt, z wyjątkiem aktów w sprawie przyjęcia programów prac, lub

(ii) akt prawny przyjęty przez instytucję lub instytucje Unii, inny niż zalecenie lub opinia, ustanawiający działanie finansowane z budżetu Unii inne niż programy, w tym wszelkie zmiany i wszelkie odpowiednie akty instytucji Unii, które uzupełniają lub wdrażają ten akt, z wyjątkiem aktów w sprawie przyjęcia programów prac;

b) „umowy o finansowaniu” oznaczają umowy dotyczące programów i działań Unii na podstawie protokołów do niniejszej Umowy, w których uczestniczy Nowa Zelandia, wykonujące środki finansowe Unii, takie jak: umowy o udzielenie dotacji, umowy o przyznanie wkładu, umowy ramowe o partnerstwie finansowym, umowy w sprawie finansowania i umowy w sprawie gwarancji;

c) „inne zasady dotyczące realizacji programów i działań Unii” oznaczają zasady określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046² („rozporządzenie finansowe”) mające zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, a także w programie prac lub w zaproszeniach lub innych unijnych procedurach wyboru;

d) „unijna procedura wyboru” oznacza procedurę przyznawania unijnego finansowania wszczętą przez Unię lub przez osoby lub podmioty, którym powierzono wykonywanie środków finansowych Unii;

e) „podmiot z Nowej Zelandii” oznacza podmiot jakiegokolwiek rodzaju – osobę fizyczną, osobę prawną lub inny podmiot – który może uczestniczyć w działaniach objętych programem lub działaniem Unii zgodnie z aktem podstawowym i który ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w Nowej Zelandii;

f) „rok budżetowy UE” oznacza okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia.

Artykuł 3

Ustanowienie uczestnictwa

- 1) Nowa Zelandia zostaje dopuszczona do udziału w programach, działaniach lub, wyjątkowo, w częściach programów lub działań Unii, które są otwarte na uczestnictwo Nowej Zelandii, oraz przyczynia się do ich realizacji zgodnie z aktami podstawowymi i zgodnie z protokołami.
- 2) Szczegółowe warunki uczestnictwa Nowej Zelandii w programie ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” (2021–2027) określono w Protokole w sprawie stowarzyszenia Nowej Zelandii z programem ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” (2021–2027). Na zasadzie odstępstwa od postanowień art. 15 ust. 8 niniejszej Umowy protokół ten może zostać zmieniony przez wspólny komitet ustanowiony na mocy art. 14 niniejszej Umowy.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

- 3) Na zasadzie odstępstwa od art. 15 ust. 8 niniejszej Umowy, szczegółowe warunki uczestnictwa Nowej Zelandii w każdym innym konkretnym programie lub działaniu Unii są określone w protokołach do niniejszej Umowy, które zostaną przyjęte i zmienione przez wspólny komitet ustanowiony na mocy art. 14 niniejszej Umowy.
- 4) Protokoły:
 - a) określają programy lub działania Unii w których Nowa Zelandia uczestniczy lub wyjątkowo ich części;
 - b) określają czas trwania uczestnictwa, który odnosi się do okresu, w którym Nowa Zelandia i podmioty z Nowej Zelandii mogą ubiegać się o unijne finansowanie lub w którym można im powierzyć wykonywanie środków finansowych Unii;
 - c) określają szczególne warunki uczestnictwa Nowej Zelandii i podmiotów z Nowej Zelandii, w tym szczególne zasady wykonania warunków finansowych przewidzianych w art. 6 i 7 niniejszej Umowy, szczególne zasady mechanizmu korekty przewidzianego w art. 8 niniejszej Umowy oraz warunki udziału w strukturach utworzonych na potrzeby realizacji tych programów lub działań Unii. Warunki te muszą być zgodne z niniejszą Umową i aktami podstawowymi oraz aktami jednej lub większej liczby instytucji Unii ustanawiającymi takie struktury;
 - d) w stosownych przypadkach określają kwotę wkładu finansowego Nowej Zelandii w program unijny realizowany za pośrednictwem instrumentu finansowego lub gwarancji budżetowej.

Artykuł 4

Zgodność z zasadami programu lub działania

- 1) Nowa Zelandia uczestniczy w programach, działaniach Unii lub ich częściach objętych protokołami do niniejszej Umowy na warunkach określonych w niniejszej Umowie, jej protokołach, aktach podstawowych i innych zasadach dotyczących wdrażania programów i działań Unii.
- 2) Warunki, o których mowa w ust. 1, obejmują:
 - a) kwalifikowalność podmiotów z Nowej Zelandii i wszelkie inne warunki kwalifikowalności dotyczące Nowej Zelandii, w szczególności pochodzenia, miejsca prowadzenia działalności lub obywatelstwa;
 - b) warunki mające zastosowanie do składania, oceny i wyboru wniosków oraz do realizacji działań przez kwalifikujące się podmioty z Nowej Zelandii.
- 3) Warunki, o których mowa w ust. 2 lit. b), są równoważne z warunkami mającymi zastosowanie do kwalifikujących się podmiotów z państw członkowskich, w tym z poszanowaniem środków ograniczających Unii Europejskiej³, chyba że warunki, o których mowa w ust. 1, stanowią inaczej.

³ Unijne środki ograniczające to środki ograniczające przyjęte zgodnie Traktatem o Unii Europejskiej lub Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Artykuł 5

Uczestnictwo Nowej Zelandii w zarządzaniu programami lub działaniami

- 1) Przedstawicielom lub ekspertom z Nowej Zelandii lub ekspertom wyznaczonym przez Nową Zelandię zezwala się na uczestnictwo w roli obserwatorów – chyba że dotyczy to kwestii zastrzeżonych tylko dla państw członkowskich, lub w odniesieniu do programów lub działań lub ich części, w których Nowa Zelandia nie uczestniczy – w komitetach, posiedzeniach grup ekspertów lub innych podobnych posiedzeniach, w których uczestniczą przedstawiciele lub eksperci państw członkowskich lub eksperci wyznaczeni przez państwa członkowskie, wspierających Komisję Europejską w realizacji programów, działań, lub ich części, oraz w zarządzaniu nimi, w których to programach lub działaniach lub ich częściach uczestniczy Nowa Zelandia zgodnie z art. 3 niniejszej Umowy, lub ustanowionych przez Komisję Europejską w odniesieniu do wdrażania prawa Unii w związku z tymi programami, działaniami lub ich częściami. Przedstawiciele lub eksperci Nowej Zelandii lub eksperci wyznaczeni przez Nową Zelandię nie są obecni podczas głosowań. Nowa Zelandia jest informowana o wyniku głosowania.
- 2) W przypadku gdy eksperci lub oceniający nie są mianowani na podstawie obywatelstwa, obywatelstwo nie może być powodem, aby wykluczyć obywateli Nowej Zelandii. Nowa Zelandia należycie uwzględnia swoje obowiązki wynikające z Te Tiriti o Waitangi, zachęcając swoich obywateli do kandydowania na ekspertów.
- 3) Z zastrzeżeniem warunków przewidzianych w ust. 1, uczestnictwo przedstawicieli Nowej Zelandii w posiedzeniach, o których mowa w ust. 1, lub w innych posiedzeniach związanych z realizacją programów lub działań, odbywa się zgodnie z tymi samymi zasadami i procedurami co zasady i procedury mające zastosowanie do przedstawicieli państw członkowskich, w odniesieniu do prawa do zabierania głosu, otrzymywania informacji i dokumentacji, chyba że dotyczy to kwestii zastrzeżonych tylko dla państw członkowskich lub w odniesieniu do programu lub działania lub ich części, w których Nowa Zelandia nie uczestniczy. Protokoły do niniejszej Umowy mogą określać dalsze zasady zwrotu kosztów podróży i utrzymania.
- 4) W protokołach do niniejszej Umowy można określić dodatkowe zasady dotyczące uczestnictwa ekspertów, a także uczestnictwa Nowej Zelandii w radach zarządzających i strukturach utworzonych do celów realizacji programów lub działań Unii, jak określono w odpowiednim protokole.

Artykuł 6

Warunki finansowe

- 1) Uczestnictwo Nowej Zelandii lub podmiotów z Nowej Zelandii w programach, działaniach Unii lub wyjątkowo ich częściach jest uzależnione od wniesienia przez Nową Zelandię wkładu finansowego do odpowiedniego finansowania z budżetu ogólnego Unii (zwanego dalej „budżetem Unii”).
- 2) Dla każdego programu, działania lub, wyjątkowo, ich części, wkład finansowy przyjmuje formę sumy:
 - a) wkładu operacyjnego; oraz
 - b) opłaty z tytułu uczestnictwa.

- 3) Wkład finansowy ma formę rocznej płatności dokonywanej w jednej racie lub w większej ich liczbie.
- 4) Bez uszczerbku dla ust. 9 niniejszego artykułu i art. 7 opłata z tytułu uczestnictwa wynosi 4 % rocznego wkładu operacyjnego i nie podlega korektom z mocą wsteczną. Od 2028 r. wspólny komitet ustanowiony na mocy niniejszej Umowy może dostosować wysokość opłaty z tytułu uczestnictwa.
- 5) Z wkładu operacyjnego pokrywa się wydatki operacyjne i wydatki na wsparcie; ma on charakter dodatkowy, zarówno w środkach na zobowiązania, jak i środkach na płatności, względem kwot zapisanych w ostatecznie przyjętym budżecie Unii na programy lub działania, lub wyjątkowo na ich części, powiększonych, w stosownych przypadkach, o zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel niepochodzące z wkładów finansowych w programy i działania Unii, przekazanych przez innych darczyńców, jak określono w odpowiednim protokole do niniejszej Umowy.
- 6) Wkład operacyjny opiera się na kluczu do ustalenia wkładu określonym jako stosunek produktu krajowego brutto (PKB) Nowej Zelandii w cenach rynkowych do PKB Unii Europejskiej w cenach rynkowych. PKB w cenach rynkowych, który ma być stosowany, jest określany przez właściwe służby Komisji w oparciu o najnowsze dane statystyczne dostępne do obliczeń budżetowych w roku poprzedzającym rok, w którym roczna płatność jest należna. Dostosowania tego klucza do ustalenia wkładu mogą zostać określone w odpowiednich protokołach.
- 7) Wkład operacyjny opiera się na zastosowaniu klucza do ustalenia wkładu względem pierwotnych środków na zobowiązania powiększonych jak przewidziano w ust. 5 niniejszego artykułu, zapisanych w ostatecznie przyjętym budżecie Unii na dany rok na potrzeby finansowania programów lub działań, lub wyjątkowo ich części, w których uczestniczy Nowa Zelandia.
- 8) Na zasadzie odstępstwa od ust. 6 i 7 niniejszego artykułu wkład operacyjny Nowej Zelandii do programu „Horyzont Europa” na lata 2023–2027 jest następujący:
 - 2023 r. – 2 110 000 EUR;
 - 2024 r. – 2 900 000 EUR;
 - 2025 r. – 4 200 000 EUR;
 - 2026 r. – 4 200 000 EUR;
 - 2027 r. – 5 040 000 EUR.
- 9) Opłaty z tytułu uczestnictwa, o których mowa w ust. 2 lit. b) niniejszego artykułu, mają następującą wartość w latach 2023–2027:
 - 2023 r.: 1,5 %;
 - 2024 r.: 2 %;
 - 2025 r.: 2,5 %;
 - 2026 r.: 3 %;
 - 2027 r.: 4 %.
- 10) Na wniosek Unia przekazuje Nowej Zelandii informacje dotyczące jej wkładu finansowego określonego w informacjach dotyczących budżetu, rachunkowości, wyników i ewaluacji przekazywanych organom budżetowym Unii i jej organom

udzielającym absolutorium w odniesieniu do programów, działań Unii i wyjątkowo ich części, w których Nowa Zelandia uczestniczy. Informacje te są przekazywane z należyтым uwzględnieniem przepisów Unii i Nowej Zelandii dotyczących poufności i ochrony danych oraz pozostają bez uszczerbku dla informacji, do których otrzymywania Nowa Zelandia jest uprawniona na mocy art. 10 niniejszej Umowy.

- 11) Wszystkie wkłady finansowe Nowej Zelandii lub płatności ze strony Unii oraz obliczenia kwot należnych lub kwot otrzymywanych dokonywane są w euro.
- 12) Szczegółowe postanowienia dotyczące wprowadzenia w życie niniejszego artykułu są zawarte w odpowiednich protokołach.

Artykuł 7

Program i działania, do których ma zastosowanie mechanizm dostosowania wkładu operacyjnego

- 1) Jeśli tak przewiduje odpowiedni protokół, wkład operacyjny programu, działania, lub wyjątkowo ich części, na rok N może zostać skorygowany ze skutkiem wstecznym w kolejnym roku lub w kolejnych latach na podstawie zobowiązań budżetowych podjętych w stosunku do środków na zobowiązania przyznanych na ten rok, ich wykonania poprzez zobowiązania prawne oraz ich umorzenia.
- 2) Pierwszej korekty dokonuje się w roku N+1, gdy początkowy wkład operacyjny jest korygowany o różnicę między wkładem a wkładem skorygowanym obliczonym poprzez zastosowanie klucza do ustalenia wkładu z roku N, skorygowanego poprzez zastosowanie współczynnika, o ile przewiduje to odpowiedni protokół, do sumy:
 - a) zobowiązań budżetowych podjętych w stosunku do środków na zobowiązania zatwierdzonych w roku N na podstawie przegłosowanego budżetu Unii oraz w stosunku do środków na zobowiązania odpowiadających umorzeniom ponownie oddanym do dyspozycji oraz
 - b) wszelkich środków z zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel, które nie wynikają z wkładów finansowych innych darczyńców na rzecz programów i działań Unii objętych zakresem każdego odpowiedniego protokołu do niniejszej Umowy i które były dostępne na koniec roku N.
- 3) W każdym kolejnym roku, aż do spłacenia lub umorzenia wszystkich zobowiązań budżetowych finansowanych ze środków na zobowiązania pochodzących z roku N, i nie później niż trzy lata po zakończeniu programu lub po zakończeniu wieloletnich ram finansowych odpowiadających rokowi N, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej, Unia oblicza korektę wkładu na rok N, zmniejszając wkład Nowej Zelandii o kwotę uzyskaną poprzez zastosowanie klucza do ustalenia wkładu, skorygowaną, jeżeli przewiduje to odpowiedni protokół, na rok N względem umorzeń dokonywanych każdego roku wobec zobowiązań na rok N finansowanych z budżetu Unii lub z umorzeń ponownie oddanych do dyspozycji.
- 4) Jeżeli środki budżetowe pochodzące z zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel, które nie wynikają z wkładów finansowych w programy i działania Unii od innych darczyńców objętych każdym z odpowiednich protokołów do niniejszej umowy, zostaną anulowane, wkład Nowej Zelandii na rzecz odpowiedniego programu, działania Unii lub wyjątkowo ich części zmniejsza się o kwotę uzyskaną poprzez zastosowanie klucza do ustalenia wkładu w roku N, skorygowaną, jeżeli przewiduje to odpowiedni protokół, do anulowanej kwoty.

Artykuł 8

Programy i działania, do których ma zastosowanie mechanizm automatycznej korekty

- 1) Mechanizm automatycznej korekty ma zastosowanie do tych programów i działań Unii, lub wyjątkowo ich części, do których zastosowanie mechanizmu automatycznej korekty przewidziano w odpowiednim protokole. Stosowanie tego mechanizmu automatycznej korekty może zostać ograniczone do części programu lub działania określonych w odpowiednim protokole, realizowanych poprzez dotacje, w odniesieniu do których organizowane są zaproszenia do składania wniosków. Szczegółowe zasady wskazywania części programu lub działania, do których mechanizm automatycznej korekty ma zastosowanie lub nie ma zastosowania, można ustanowić w odpowiednim protokole.
- 2) Kwota automatycznej korekty dla programu lub działania, lub wyjątkowo ich części, odpowiada różnicy między pierwotnymi kwotami zobowiązań prawnych faktycznie zaciągniętych z Nową Zelandią lub podmiotami z Nowej Zelandii, finansowanymi ze środków na zobowiązania w danym roku, a odpowiednim wkładem operacyjnym wniesionym przez Nową Zelandię i skorygowanym zgodnie z art. 7, o ile odpowiedni protokół przewiduje taką korektę, z wyłączeniem wydatków na wsparcie, obejmującym ten sam okres.
- 3) Szczegółowe zasady ustalania odpowiednich kwot zobowiązań prawnych, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, w tym w przypadku konsorcjów, a także obliczania automatycznej korekty, mogą zostać określone w odpowiednim protokole.

Artykuł 9

Przeglądy i audyty

- 1) Unia ma prawo przeprowadzać, zgodnie z mającymi zastosowanie aktami co najmniej jednej instytucji lub co najmniej jednego organu Unii oraz zgodnie z postanowieniami stosownych porozumień lub umów, przeglądy i audyty techniczne, naukowe, finansowe lub inne rodzaje przeglądów i audytów w pomieszczeniach dowolnej osoby fizycznej mającej miejsce zamieszkania w Nowej Zelandii lub każdego podmiotu prawnego mającego siedzibę w Nowej Zelandii, otrzymujących finansowanie Unii Europejskiej, jak również w pomieszczeniach dowolnej osoby trzeciej uczestniczącej we wdrażaniu środków finansowych Unii, mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w Nowej Zelandii. Taki przegląd i takie audyty mogą być przeprowadzane przez pracowników instytucji i organów Unii, w szczególności Komisji Europejskiej i Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, lub przez inne osoby upoważnione przez Komisję Europejską. Wykonując swoje obowiązki na terytorium Nowej Zelandii, przedstawiciele instytucji i organów Unii oraz inne osoby upoważnione przez Komisję Europejską działają w sposób zgodny z prawem Nowej Zelandii.
- 2) Podczas wykonywania ust. 1 niniejszego artykułu pracownikom instytucji i organów Unii, w szczególności Komisji Europejskiej i Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, oraz pozostałym osobom upoważnionym przez Komisję Europejską przysługuje odpowiedni dostęp do miejsc, prac i dokumentów (w wersji papierowej oraz elektronicznej), jak również do wszystkich informacji potrzebnych w celu przeprowadzenia takich audytów, w tym prawo do uzyskania fizycznej/elektronicznej kopii oraz wyciągów z wszelkich dokumentów lub zawartości wszelkich nośników danych będących w posiadaniu objętej audytem osoby fizycznej lub prawnej lub objętej audytem osoby trzeciej.

- 3) Nowa Zelandia nie sprzeciwia się prawu wjazdu do Nowej Zelandii i dostępowi do pomieszczeń pracowników i innych osób, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, w związku z wykonywaniem przez te osoby obowiązków, o których mowa w niniejszym artykule, ani nie stwarza żadnych szczególnych przeszkód w korzystaniu z tego prawa lub dostępu.
- 4) Przeglądy i audyty można przeprowadzać również po zawieszeniu stosowania protokołu do niniejszej Umowy zgodnie z jej art. 15 ust. 4, zaprzestaniu jej tymczasowego stosowania lub rozwiązaniu niniejszej Umowy, na warunkach określonych w mających zastosowanie aktach co najmniej jednej instytucji lub co najmniej jednego organu Unii oraz zgodnie z postanowieniami stosownych porozumień lub umów dotyczących dowolnego zobowiązania prawnego związanego z wykonaniem budżetu Unii, podjętego przez Unię przed datą wejścia w życie zawieszenia stosowania odpowiedniego protokołu, zaprzestania tymczasowego stosowania niniejszej Umowy lub jej rozwiązania.

Artykuł 10

Zwalczanie nieprawidłowości, nadużyć finansowych i innych przestępstw naruszających interesy finansowe Unii

- 1) Komisja Europejska i Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych są upoważnione do prowadzenia dochodzeń administracyjnych, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, na terytorium Nowej Zelandii. Dochodzenia te prowadzi się zgodnie z warunkami określonymi w mających zastosowanie aktach prawnych co najmniej jednej instytucji Unii oraz zgodnie z odpowiednimi umowami lub porozumieniami. Wykonując swoje obowiązki na terytorium Nowej Zelandii, Komisja Europejska i OLAF działają w sposób zgodny z prawem Nowej Zelandii.
- 2) Właściwe organy Nowej Zelandii informują w rozsądnym terminie Komisję Europejską lub OLAF o wszelkich stwierdzonych przez te organy przypadkach nieprawidłowości, nadużyć finansowych lub innych nielegalnych działaniach naruszających interesy finansowe Unii lub o wszelkich podejrzeniach dotyczących takich nieprawidłowości, nadużyć lub nielegalnych działań.
- 3) Podczas wykonywania ust. 1 niniejszego artykułu kontrole na miejscu i inspekcje można przeprowadzać w pomieszczeniach dowolnej osoby fizycznej mającej miejsce zamieszkania w Nowej Zelandii lub podmiotu prawnego mającego siedzibę w Nowej Zelandii, otrzymujących finansowanie unijne, jak również w pomieszczeniach dowolnej osoby trzeciej uczestniczącej we wdrażaniu środków finansowych Unii, mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w Nowej Zelandii.
- 4) Takie kontrole na miejscu i inspekcje są przygotowywane i prowadzone przez Komisję Europejską lub OLAF w ścisłej współpracy z właściwym organem Nowej Zelandii wyznaczonym przez rząd Nowej Zelandii. Wyznaczony organ otrzymuje odpowiednio wcześniej informację dotyczącą przedmiotu, celu i podstawy prawnej kontroli oraz inspekcji, co umożliwia mu zapewnienie pomocy. W związku z powyższym urzędnicy właściwych organów Nowej Zelandii mogą uczestniczyć w kontrolach na miejscu oraz inspekcjach.
- 5) Na wniosek organów Nowej Zelandii mogą one również przeprowadzać kontrole na miejscu i inspekcje wspólnie z Komisją Europejską lub OLAF-em.
- 6) Pracownicy Komisji i personel OLAF-u mają dostęp do wszystkich informacji i dokumentów, w tym danych komputerowych, dotyczących przedmiotowych

operacji, które są niezbędne w celu właściwego przeprowadzenia kontroli na miejscu i inspekcji. Mogą w szczególności kopiować stosowne dokumenty.

- 7) Jeżeli osoba, podmiot lub inna osoba trzecia sprzeciwia się kontroli na miejscu lub inspekcji, organy Nowej Zelandii – działając zgodnie z krajowymi przepisami i regulacjami – udzielają Komisji Europejskiej lub OLAF-owi pomocy, aby umożliwić im wywiązanie się z obowiązku przeprowadzenia kontroli na miejscu lub inspekcji. Pomoc ta obejmuje wprowadzanie odpowiednich środków zabezpieczających na podstawie prawa krajowego, w szczególności w celu zabezpieczenia dowodów.
- 8) Komisja Europejska lub OLAF informują organy Nowej Zelandii o wynikach takich kontroli i inspekcji. W szczególności Komisja Europejska lub OLAF zgłaszają jak najszybciej właściwemu organowi Nowej Zelandii wszelkie stwierdzone przez te instytucje w trakcie kontroli na miejscu lub inspekcji przypadki nieprawidłowości lub podejrzenia dotyczące takich nieprawidłowości.
- 9) Zgodnie z przepisami Unii Komisja Europejska może nakładać środki i sankcje administracyjne na osoby prawne lub fizyczne z Nowej Zelandii uczestniczące w realizacji danego programu lub działania bez uszczerbku dla stosowania prawa karnego Nowej Zelandii.
- 10) W celu prawidłowego wykonania postanowień niniejszego artykułu Komisja Europejska lub OLAF i właściwe organy Nowej Zelandii regularnie wymieniają się informacjami oraz, na wniosek jednej ze Stron niniejszej Umowy, konsultują się wzajemnie.
- 11) W celu ułatwienia skutecznej współpracy i wymiany informacji z OLAF-em Nowa Zelandia wyznacza punkt kontaktowy.
- 12) Wymiana informacji między Komisją Europejską lub OLAF-em a właściwymi organami Nowej Zelandii odbywa się z należytym uwzględnieniem wymogów dotyczących poufności. Dane osobowe zawarte w wymienianych informacjach muszą być chronione zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami.
- 13) Organy Nowej Zelandii współpracują z Prokuraturą Europejską, aby umożliwić jej wypełnianie obowiązku prowadzenia dochodzeń, ścigania i stawiania przed sądem sprawców i współsprawców przestępstw przeciwko interesom finansowym Unii zgodnie z mającym zastosowanie prawodawstwem.

Artykuł 11

Zmiany w art. 9 i 10

Wspólny komitet ustanowiony na mocy niniejszej Umowy może zmienić art. 9 i 10, w szczególności w celu uwzględnienia zmian aktów co najmniej jednej instytucji Unii.

Artykuł 12

Odzyskiwanie należności i egzekucja

- 1) Komisja Europejska może przyjąć decyzję nakładającą zobowiązanie pieniężne na podmiot z Nowej Zelandii inny niż państwo w odniesieniu do wszelkich roszczeń wynikających z programów, działań, czynności lub projektów Unii. Jeżeli po powiadomieniu podmiotu z Nowej Zelandii o niniejszej decyzji zgodnie z art. 13 podmiot ten nie dokona płatności w wyznaczonym terminie, Komisja powiadamia o decyzji właściwy organ wyznaczony przez rząd Nowej Zelandii, a rząd Nowej

Zelandii wypłaca Komisji kwotę wszelkich zobowiązań pieniężnych i zwraca się o zwrot tej kwoty do podmiotu z Nowej Zelandii, na który nałożone jest zobowiązanie finansowe, w drodze umów zawartych z tym podmiotem.

- 2) W celu zapewnienia wykonalności wyroków i postanowień Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydanych na podstawie klauzuli arbitrażowej zawartej w umowie lub porozumieniu w odniesieniu do programów, działań, czynności lub projektów Unii, w przypadku gdy takie wyroki lub postanowienia zostały notyfikowane odpowiedniemu podmiotowi z Nowej Zelandii zgodnie z przepisami dotyczącymi notyfikacji Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, a podmiot ten nie wpłaci ustalonych kwot w terminie dwóch miesięcy i dziesięciu dni, Komisja w swoim imieniu lub w imieniu odpowiedniej agencji wykonawczej lub organów Unii ustanowionych na mocy TFUE powiadamia właściwy organ wyznaczony przez rząd Nowej Zelandii o wyroku lub postanowieniu Trybunału, a rząd Nowej Zelandii wypłaca Komisji kwotę zobowiązania pieniężnego nałożonego na ten podmiot i zwraca się o zwrot tej kwoty do podmiotu z Nowej Zelandii, na który nałożone jest zobowiązanie finansowe, w drodze umów zawartych z tym podmiotem.
- 3) Rząd Nowej Zelandii informuje Komisję o wyznaczonym właściwym organie.
- 4) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest sądem właściwym w zakresie kontroli zgodności z prawem decyzji Komisji, o których mowa w ust. 1, i wstrzymania ich wykonania.

Artykuł 13

Komunikacja, notyfikacja i wymiana informacji

Instytucje i organy Unii uczestniczące w realizacji programów lub działań Unii lub w kontrolowaniu takich programów lub działań są uprawnione do bezpośredniego komunikowania się, w tym za pośrednictwem elektronicznych systemów wymiany informacji, z każdą osobą fizyczną mającą miejsce zamieszkania w Nowej Zelandii lub każdym podmiotem prawnym mającym siedzibę w Nowej Zelandii, otrzymującymi unijne finansowanie, a także z każdą osobą trzecią uczestniczącą w wykonaniu unijnego finansowania mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w Nowej Zelandii. Komisja jest uprawniona do notyfikowania decyzji, wyroków i postanowień, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 niniejszej Umowy, bezpośrednio osobom zamieszkałym i osobom prawnym mającym siedzibę w Nowej Zelandii. Takie osoby, podmioty i osoby trzecie mogą przedkładać bezpośrednio instytucjom i organom Unii wszelkie odpowiednie informacje i dokumenty, do których przedłożenia zobowiązane są na podstawie prawodawstwa Unii mającego zastosowanie do programu lub działania Unii oraz na podstawie umów lub umów o finansowaniu zawartych w celu realizacji tego programu lub działania.

Artykuł 14

Wspólny komitet

1. Niniejszym ustanawia się wspólny komitet. Zadania wspólnego komitetu obejmują:

- a) ocenę, ewaluację i przegląd realizacji niniejszej Umowy i jej protokołów, w szczególności:

- (i) uczestnictwo i wyniki uczestnictwa podmiotów prawnych z Nowej Zelandii w programach i działaniach Unii;
 - (ii) w stosownych przypadkach poziom (wzajemnej) otwartości na uczestnictwo podmiotów prawnych mających siedzibę na terytorium każdej ze Stron w programach, działaniach drugiej Strony lub wyjątkowo ich częściach;
 - (iii) wdrożenie mechanizmu wkładu finansowego oraz, w stosownych przypadkach, mechanizmu automatycznej korekty mającego zastosowanie do programów lub działań Unii objętych protokołami do niniejszej Umowy;
 - (iv) wymianę informacji i, w stosownych przypadkach, badanie wszelkich możliwych kwestii dotyczących wykorzystywania wyników, w tym praw własności intelektualnej;
- b) omawianie na wniosek jednej ze Stron ograniczeń stosowanych lub planowanych przez Strony w zakresie dostępu do ich odpowiednich programów w zakresie badań naukowych i innowacji, w tym w szczególności w przypadku działań związanych z ich aktywami strategicznymi, interesami, autonomią lub bezpieczeństwem oraz, w przypadku Nowej Zelandii, ochronę praw i interesów ludności Māori na mocy Te Tiriti o Waitangi;
 - c) rozpatrywanie sposobów usprawnienia i rozwijania współpracy;
 - d) wspólne omawianie przyszłych kierunków i priorytetów polityk związanych z programami lub działaniami objętymi protokołami do niniejszej Umowy;
 - e) wymianę informacji, między innymi, na temat nowych przepisów, decyzji lub krajowych programów, które są istotne dla realizacji niniejszej Umowy i jej protokołów;
 - f) przyjmowanie protokołów do niniejszej Umowy w sprawie szczegółowych warunków uczestnictwa Nowej Zelandii w unijnych programach, działaniach lub wyjątkowo ich częściach lub w razie potrzeby zmienianie takich protokołów, w drodze decyzji;
 - g) zmienianie art. 9 i 10 niniejszej Umowy, w szczególności w celu uwzględnienia zmian aktów co najmniej jednej instytucji Unii, w drodze decyzji.
- 2) Decyzje wspólnego komitetu zapadają w drodze konsensu. Decyzja wspólnego komitetu określa datę jej wejścia w życie lub, jeżeli wymaga tego krajowy system prawny Strony, stanowi, że zmiany do niniejszej Umowy, nowe protokoły lub zmiany do nich wejdą w życie po pisemnym powiadomieniu o zakończeniu wszelkich zaległych wymogów prawnych i procedur Stron.
 - 3) Wspólny komitet, złożony z przedstawicieli Unii oraz Nowej Zelandii, przyjmuje własny regulamin.
 - 4) Wspólny komitet może podjąć decyzję o powołaniu na poziomie ekspertów na zasadzie ad hoc grupy roboczej/organu doradczego, która(-y) może pomóc w wykonaniu niniejszej Umowy.
 - 5) Wspólny komitet zbiera się co najmniej raz w roku oraz gdy wymagają tego szczególne okoliczności, na wniosek którejkolwiek ze Stron. Posiedzenia są organizowane przez gospodarza, którym na przemian jest Unia i rząd Nowej Zelandii.

- 6) Wspólny komitet działa w sposób ciągły poprzez wymianę istotnych informacji za pomocą wszelkich środków komunikacji, w szczególności w odniesieniu do uczestnictwa/działań podmiotów prawnych z Nowej Zelandii. Wspólny komitet może w szczególności wykonywać swoje zadania na piśmie, gdy zajdzie taka potrzeba.

Artykuł 15

Przepisy końcowe

- 1) Niniejsza Umowa wchodzi w życie w dniu, w którym Strony powiadomiły się wzajemnie o zakończeniu ich procedur wewnętrznych niezbędnych do tego celu.
- 2) Unia i Nowa Zelandia mogą tymczasowo stosować niniejszą Umowę zgodnie z ich odpowiednimi procedurami wewnętrznymi i prawodawstwem. Tymczasowe stosowanie rozpoczyna się w dniu, w którym Strony powiadomiły się wzajemnie o zakończeniu ich procedur wewnętrznych, które są w tym celu niezbędne.
- 3) Jeżeli Nowa Zelandia powiadomi Komisję działającą w imieniu Unii Europejskiej, że nie zakończy wewnętrznych procedur niezbędnych do wejścia w życie niniejszej Umowy, niniejsza Umowa przestaje być tymczasowo stosowana z dniem otrzymania przez Komisję takiego powiadomienia, a dzień ten stanowi datę zaprzestania stosowania Umowy do celów niniejszej Umowy.

Decyzje wspólnego komitetu przestają obowiązywać w tym samym dniu.

- 4) Stosowanie odpowiedniego protokołu do niniejszej Umowy może zostać zawieszone przez Unię w przypadku częściowego lub całkowitego niewywiązania się z wniesienia wkładu finansowego należnego od Nowej Zelandii w ramach odpowiedniego programu lub działania Unii.

W przypadku braku płatności, który może w znacznym stopniu zagrozić realizacji programu i zarządzaniu odpowiednim programem lub działaniem Unii, Komisja Europejska wysyła formalny monit. W przypadku braku płatności w terminie 20 dni roboczych od daty formalnego monitu Komisja powiadamia Nową Zelandię formalnym pismem o zawieszeniu stosowania danego protokołu, które staje się skuteczne 15 dni po otrzymaniu takiego powiadomienia przez Nową Zelandię.

W przypadku zawieszenia stosowania protokołu podmioty mające z Nowej Zelandii nie kwalifikują się do uczestnictwa w procedurach wyboru, które nie zostały zakończone w momencie wejścia w życie zawieszenia. Procedura wyboru zostaje uznana za zakończoną, gdy zostaną zaciągnięte zobowiązania prawne wynikające z takiej procedury.

Zawieszenie nie ma wpływu na zobowiązania prawne podjęte wobec podmiotów z Nowej Zelandii w ramach odpowiedniego programu lub działania Unii przed wejściem w życie zawieszenia. Odpowiedni protokół ma nadal zastosowanie do takich zobowiązań prawnych.

Unia niezwłocznie powiadamia Nową Zelandię o otrzymaniu przez Unię całej kwoty należnego wkładu finansowego. Zawieszenie zostaje zniesione ze skutkiem natychmiastowym po otrzymaniu takiego powiadomienia.

Od dnia zniesienia zawieszenia podmioty z Nowej Zelandii ponownie kwalifikują się do udziału w procedurach wyboru rozpoczętych w ramach odpowiedniego programu lub działania Unii po tej dacie oraz w procedurach wyboru rozpoczętych przed tą datą, w przypadku których nie wygasły terminy składania wniosków.

- 5) Każda ze Stron może rozwiązać niniejszą Umowę w dowolnym czasie za pomocą pisemnego powiadomienia o zamiarze jej rozwiązania. Niniejsza Umowa może zostać rozwiązana jedynie w całości. Rozwiązanie Umowy staje się skuteczne po upływie trzech miesięcy kalendarzowych od dnia, w którym pisemne powiadomienie dotrze do adresata. Dzień, w którym rozwiązanie Umowy staje się skuteczne, stanowi datę rozwiązania Umowy do celów niniejszej Umowy.
- 6) W przypadku gdy niniejsza Umowa przestaje tymczasowo obowiązywać zgodnie z ust. 3 lub zostaje rozwiązana zgodnie z ust. 5, Strony uzgadniają, że:
- a) projekty lub działania, czynności lub ich części, w odniesieniu do których podjęto zobowiązania prawne w trakcie tymczasowego stosowania lub po wejściu w życie niniejszej Umowy oraz zanim niniejsza Umowa przestanie obowiązywać lub zostanie rozwiązana, będą kontynuowane do czasu ich zakończenia na warunkach określonych w niniejszej Umowie;
 - b) roczny wkład finansowy na rzecz odpowiedniego programu lub działania w roku N, podczas którego niniejsza Umowa przestaje obowiązywać tymczasowo lub zostaje rozwiązana, jest wypłacana w całości zgodnie z art. 6 niniejszej Umowy i wszelkimi odpowiednimi zasadami zawartymi w odpowiednich protokołach. W przypadku gdy zastosowanie ma mechanizm dostosowania, wkład operacyjny do odpowiedniego programu lub działania w roku N zostaje dostosowany zgodnie z art. 7 niniejszej Umowy. W przypadku programów lub działań, do których zastosowanie ma zarówno mechanizm dostosowania, jak i mechanizm automatycznej korekty, odpowiedni wkład operacyjny na rok N zostaje dostosowany zgodnie z art. 7 niniejszej Umowy i skorygowany zgodnie z jej art. 8. W przypadku programów lub działań, do których zastosowanie ma wyłącznie mechanizm korekty, odpowiedni wkład operacyjny na rok N zostaje skorygowany zgodnie z art. 8 niniejszej Umowy. Opłata z tytułu uczestnictwa uiszczona za rok N jako część wkładu finansowego na rzecz danego programu lub działania nie jest dostosowywana ani korygowana;
 - c) jeżeli zastosowanie ma mechanizm dostosowania, po roku, w którym niniejsza Umowa przestaje tymczasowo obowiązywać lub zostaje rozwiązana, wkłady operacyjne na rzecz odpowiedniego programu lub działania wypłacone za lata, w których niniejsza Umowa miała zastosowanie, są dostosowywane zgodnie z art. 7 niniejszej Umowy. W przypadku programów lub działań, do których zastosowanie ma zarówno mechanizm dostosowania, jak i mechanizm automatycznej korekty, te wkłady operacyjne zostają dostosowane zgodnie z art. 7 i automatycznie skorygowane zgodnie z art. 8. W przypadku programów lub działań, do których zastosowanie ma wyłącznie mechanizm korekty, odpowiedni wkład operacyjny zostaje automatycznie skorygowany zgodnie z art. 8 niniejszej Umowy.
- (7) Strony ustalają za obopólną zgodą wszelkie inne konsekwencje rozwiązania lub zaprzestania tymczasowego stosowania niniejszej Umowy.
- (8) Wszelkich zmian niniejszej Umowy dokonuje się wyłącznie na piśmie, za obopólną zgodą Stron. Wejście w życie zmian nastąpi zgodnie z taką samą procedurą, jaka ma zastosowanie do wejścia w życie niniejszej Umowy, jak przewidziano w ust. 1 niniejszego artykułu.
- 9) Protokoły stanowią integralną część niniejszej Umowy.
- 10) Niniejszą Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach w językach angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim,

fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, irlandzkim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne. W przypadku rozbieżności w wykładni pierwszeństwo ma wersja angielska.

Sporządzono w [...] dnia [...] r.

W imieniu Unii Europejskiej,

W imieniu Nowej Zelandii,

PROTOKÓŁ

w sprawie stowarzyszenia Nowej Zelandii z programem ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” (2021–2027)

Artykuł 1

Zakres stowarzyszenia

Nowa Zelandia uczestniczy jako państwo stowarzyszone w filarze II „Globalne wyzwania i europejska konkurencyjność przemysłowa” programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” (program „Horyzont Europa”), o którym mowa w art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695⁴, realizowanego za pośrednictwem programu szczegółowego ustanowionego decyzją Rady (UE) 2021/764⁵, w ich najbardziej aktualnych wersjach, oraz wnosi wkład do niego.

Artykuł 2

Dodatkowe zasady i warunki uczestnictwa w programie „Horyzont Europa”

- 1) Przed podjęciem decyzji, czy podmioty mające siedzibę w Nowej Zelandii kwalifikują się do uczestnictwa w działaniu związanym ze strategicznymi aktywami, interesami, autonomią lub bezpieczeństwem UE na podstawie art. 22 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/695, Komisja może zażądać konkretnych informacji lub zapewnień, takich jak:
 - a) informacje o tym, czy podmiotom unijnym przyznano lub zostanie przyznany wzajemny dostęp do istniejących i planowanych programów, działań lub ich części realizowanych w Nowej Zelandii równoważnych z danym działaniem „Horyzont Europa”;
 - b) informacje, czy w Nowej Zelandii istnieje mechanizm monitorowania inwestycji krajowych oraz gwarancje, że władze Nowej Zelandii będą zgłaszać i konsultować z Komisją wszelkie możliwe przypadki, w których w ramach stosowania takiego mechanizmu dowiedziały się o planowanych inwestycjach zagranicznych/przejęciu ze strony podmiotu mającego siedzibę poza Nową Zelandią wobec podmiotu prawnego z Nowej Zelandii, który otrzymał finansowanie z programu „Horyzont Europa” na działania związane z aktywami strategicznymi, interesami, autonomią lub bezpieczeństwem Unii, pod warunkiem że Komisja dostarczy Nowej Zelandii wykaz odpowiednich podmiotów z Nowej Zelandii po podpisaniu umów o udzielenie dotacji z tymi podmiotami; oraz
 - c) gwarancje że żadne z wyników, technologii, usług ani produktów opracowanych w ramach przedmiotowych działań przez podmioty z Nowej Zelandii nie będą podlegać ograniczeniom wywozowym do państw członkowskich Unii w okresie trwania działania i przez cztery lata po jego zakończeniu. Nowa Zelandia udostępni co roku, w okresie trwania działania

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013 (Dz.U. UE L 170 z 12.5.2021, s. 1).

⁵ Decyzja Rady (UE) 2021/764 z dnia 10 maja 2021 r. ustanawiająca program szczegółowy służący realizacji programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz uchylająca decyzję 2013/743/UE (Dz.U. L 1671 z 12.5.2021, s. 1).

i przez cztery lata po jego zakończeniu, aktualny wykaz krajowych ograniczeń wywozowych.

- 2) Podmioty z Nowej Zelandii mogą uczestniczyć w działaniach Wspólnego Centrum Badawczego (JRC) na zasadach i warunkach równoważnych zasadom i warunkom mającym zastosowanie do podmiotów z Unii, chyba że konieczne są ograniczenia w celu zapewnienia spójności z zakresem uczestnictwa wynikającym z wykonania ust. 1 niniejszego artykułu.
- 3) Nowa Zelandia jest regularnie informowana o działaniach JRC związanych z uczestnictwem Nowej Zelandii w programie, w szczególności o wieloletnich programach prac JRC. Przedstawiciel Nowej Zelandii może zostać zaproszony w charakterze obserwatora na posiedzenia Rady Gubernatorów JRC w związku z kwestią dotyczącą udziału Nowej Zelandii w programie.
- 4) W przypadku gdy Unia realizuje program „Horyzont Europa” poprzez zastosowanie art. 185 i 187 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Nowa Zelandia i podmioty z Nowej Zelandii mogą brać udział w strukturach prawnych tworzonych na mocy tych postanowień, zgodnie z aktami prawnymi Unii, które zostały lub zostaną przyjęte w celu ustanowienia tych struktur prawnych.
- 5) W związku z uczestnictwem Nowej Zelandii w filarze II programu „Horyzont Europa” przedstawiciele Nowej Zelandii mają prawo uczestniczyć w charakterze obserwatorów w Komitecie, o którym mowa w art. 14 decyzji (UE) 2021/764, bez prawa głosu i w odniesieniu do kwestii, które dotyczą Nowej Zelandii. Takie uczestnictwo jest zgodne z art. 5 Umowy. Koszty podróży przedstawicieli Nowej Zelandii na posiedzenia komitetu są zwracane w klasie ekonomicznej. W odniesieniu do wszystkich innych kwestii zwrot kosztów podróży i pobytu podlega tym samym zasadom, które mają zastosowanie do przedstawicieli państw członkowskich UE.
- 6) Strony dokładają wszelkich starań w ramach istniejących przepisów, prawodawstwa lub uregulowań rządowych, aby ułatwiać swobodny przepływ, w tym wizyty i prowadzenie badań, osób uczestniczących w działaniach objętych niniejszym protokołem oraz transgraniczny przepływ towarów i usług przeznaczonych do wykorzystania w tych działaniach.

Artykuł 3

Wzajemność

Podmioty prawne mające siedzibę w Unii mogą uczestniczyć w programach, działaniach lub ich częściach w Nowej Zelandii równoważnych z programami, działaniami lub ich częściami w ramach filaru II programu „Horyzont Europa”, zgodnie z krajowymi systemami Nowej Zelandii regulującymi finansowanie nauki. W przypadku gdy Nowa Zelandia nie zapewnia finansowania, podmioty prawne mające siedzibę w Unii mogą uczestniczyć w programie we własnym zakresie.

Niewyczerpujący wykaz równoważnych programów, działań lub wyjątkowo ich części realizowanych w Nowej Zelandii znajduje się w załączniku II do niniejszego protokołu.

Artykuł 4

Otwarta nauka

Strony wzajemnie promują i wspierają praktyki w zakresie otwartej nauki w swoich programach, projektach i działaniach zgodnie z zasadami programu „Horyzont Europa” i przepisami ustawowymi i wykonawczymi Nowej Zelandii oraz zgodnie z polityką otwartych badań naukowych, a także z należyтым uwzględnieniem zobowiązań Nowej Zelandii wynikających z Te Tiriti o Waitangi.

Artykuł 5

Szczegółowe przepisy dotyczące wkładu finansowego, mechanizmu dostosowania i mechanizmu automatycznej korekty

- 1) W odniesieniu do wkładu operacyjnego Nowej Zelandii do programu „Horyzont Europa” stosuje się mechanizm automatycznej korekty. Mechanizm dostosowania przewidziany w art. 7 umowy między Unią Europejską a Nową Zelandią w sprawie uczestnictwa Nowej Zelandii w programach unijnych nie ma zastosowania do wkładu operacyjnego Nowej Zelandii do programu „Horyzont Europa”.
- 2) Mechanizm automatycznej korekty opiera się na wynikach działań Nowej Zelandii i podmiotów z Nowej Zelandii w tych częściach filaru II programu „Horyzont Europa”, które są wdrażane za pomocą dotacji przyznawanych w ramach procedur konkurencyjnych.
- 3) Szczegółowe zasady stosowania mechanizmu automatycznej korekty określono w załączniku I do niniejszego protokołu.

Artykuł 6

Przepisy końcowe

- 1) Niniejszy protokół pozostaje w mocy tak długo, jak będzie to konieczne w celu zakończenia wszystkich projektów, działań lub czynności lub ich części finansowanych z filaru II programu „Horyzont Europa”, wszystkich czynności niezbędnych do ochrony interesów finansowych Unii oraz wypełnienia wszystkich zobowiązań finansowych wynikających z realizacji niniejszego protokołu między Stronami.
- 2) Załączniki do niniejszego protokołu stanowią jego integralną część.

Załącznik I: Zasady dotyczące wkładu finansowego Nowej Zelandii do programu „Horyzont Europa” (2021–2027)

Załącznik II: Wykaz równoważnych programów, działań lub ich części realizowanych w Nowej Zelandii

Załącznik I

Zasady dotyczące wkładu finansowego Nowej Zelandii do programu „Horyzont Europa” (2021–2027)

I. Obliczenie wkładu finansowego Nowej Zelandii

- 1) Wkład finansowy Nowej Zelandii do filaru II programu „Horyzont Europa” ustala się co roku zgodnie z art. 6 niniejszej Umowy.
- 2) Opłata z tytułu uczestnictwa Nowej Zelandii jest ustalana i wprowadzana stopniowo zgodnie z art. 6 ust. 4 i 9 niniejszej Umowy.
- 3) Wkład operacyjny wnoszony przez Nową Zelandię na lata budżetowe UE 2023–2027 oblicza się zgodnie z art. 6 ust. 8 niniejszej Umowy.

II. Automatyczna korekta wkładu operacyjnego Nowej Zelandii

- 1) Do obliczania automatycznej korekty, o której mowa w art. 8 niniejszej Umowy i art. 5 Protokołu w sprawie stowarzyszenia Nowej Zelandii z programem ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” (2021–2027), stosuje się następujące zasady:
 - a) „dotacje przyznawane w ramach procedur konkurencyjnych” oznaczają dotacje przyznawane w drodze zaproszeń do składania wniosków ogłaszanych w ramach filaru II programu „Horyzont Europa”, w przypadku których beneficjentów końcowych można zidentyfikować w momencie obliczania automatycznej korekty. Wyklucza się wsparcie finansowe dla osób trzecich określone w art. 204 rozporządzenia finansowego;
 - b) w przypadku podpisania zobowiązania prawnego z konsorcjum kwoty wykorzystane do ustalenia początkowych kwot zobowiązania prawnego są łącznymi kwotami przyznanymi beneficjentom będącym podmiotami z Nowej Zelandii zgodnie z orientacyjnym podziałem budżetu określonym w umowie o udzielenie dotacji;
 - c) wszystkie kwoty zobowiązań prawnych odpowiadające dotacjom przyznawanym w ramach procedur konkurencyjnych ustala się przy użyciu elektronicznego systemu Komisji Europejskiej eCorda i pobiera w drugą środę lutego roku N+2;
 - d) „koszty nieinterwencyjne” oznaczają koszty programu inne niż dotacje przyznawane w ramach procedur konkurencyjnych, w tym wydatki na wsparcie, administrację dotyczącą poszczególnych programów, inne działania⁶;
 - e) kwoty przyznane organizacjom międzynarodowym jako podmiotom prawnym będącym beneficjentem końcowym⁷ uznaje się za koszty nieinterwencyjne.

⁶ Inne działania obejmują w szczególności zamówienia, nagrody, instrumenty finansowe, działania bezpośrednie JRC, składki (Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), Europejska Agencja Koordynacji Badań (Eureka), międzynarodowe partnerstwo na rzecz współpracy w dziedzinie efektywności energetycznej (IPEEC), Międzynarodowa Agencja Energetyczna (MAE), ...), ekspertów (oceniających, monitorowanie projektów) itp.

⁷ Kwoty przyznane organizacjom międzynarodowym uznaje się za koszty nieinterwencyjne wyłącznie jeśli są one beneficjentami końcowymi. Nie ma to zastosowania w przypadku, gdy organizacja międzynarodowa jest koordynatorem projektu (zajmuje się dystrybucją środków dla innych koordynatorów).

- 2) Mechanizm ten stosuje się w następujący sposób:
- a) automatyczne korekty za rok N w odniesieniu do wykonania środków na zobowiązania na rok N, podwyższone zgodnie z art. 6 ust. 5 niniejszej Umowy, stosuje się na podstawie danych dotyczących roku N i roku N+1 z e-Corda, o których mowa w pkt II ppkt 1 lit. c) niniejszego załącznika, w roku N+2. Uwzględnioną kwotą będzie kwota dotacji przyznawanych w ramach procedur konkurencyjnych w ramach filaru II programu „Horyzont Europa”, w odniesieniu do których przy obliczaniu korekty dostępne są dane.
 - b) Począwszy od roku N+2 i do 2029 r. kwotę automatycznej korekty oblicza się dla roku N, przyjmując różnicę między:
 - i łączną kwotą dotacji w ramach procedur konkurencyjnych przyznanych Nowej Zelandii lub podmiotom prawnym z Nowej Zelandii w ramach filaru II programu „Horyzont Europa” jako zobowiązania zaciągnięte ze środków budżetowych na rok N a
 - ii kwotą wkładu operacyjnego Nowej Zelandii na rok N pomnożoną przez stosunek:
 - A kwoty dotacji przyznawanych w ramach procedur konkurencyjnych na środki na zobowiązania w roku N w ramach filaru II programu „Horyzont Europa”, podwyższonej zgodnie z art. 6 ust. 5 niniejszej Umowy i
 - B sumy wszystkich zatwierdzonych budżetowych środków na zobowiązania w roku N w ramach filaru II programu „Horyzont Europa”, w tym kosztów nieinterwencyjnych.
- III Płatność wkładu finansowego Nowej Zelandii i płatność automatycznej korekty mającej zastosowanie do wkładu operacyjnego Nowej Zelandii
- 1) Komisja przekazuje Nowej Zelandii możliwie jak najszybciej, a najpóźniej w momencie wystawienia pierwszego wezwania do wpłaty środków w roku budżetowym UE, następujące informacje:
- a) kwotę wkładu operacyjnego, o której mowa w art. 6 ust. 8 niniejszej Umowy;
 - b) kwotę opłaty z tytułu uczestnictwa, o której mowa w art. 6 ust. 9 niniejszej Umowy;
 - c) od roku N+2 w odniesieniu do części programu „Horyzont Europa”, w przypadku której informacje takie są niezbędne do obliczenia automatycznej korekty, poziom zobowiązań zaciągniętych na rzecz podmiotów z Nowej Zelandii w ramach filaru II programu „Horyzont Europa” w podziale na odpowiedni rok środków budżetowych oraz powiązany całkowity poziom zobowiązań.
- 2) Komisja wydaje, najwcześniej w czerwcu każdego roku budżetowego UE, wezwanie do wpłaty środków skierowane do Nowej Zelandii, odpowiadające jej wkładowi określone na mocy niniejszego protokołu.
- W wezwaniu do wpłaty środków przewidziano, że Nowa Zelandia dokona płatności wkładu nie później niż 30 dni po wystawieniu wezwania do wpłaty środków.

W odniesieniu do pierwszego roku wykonania niniejszego protokołu Komisja wystawi jedno wezwanie do wpłaty środków w terminie 60 dni od podpisania Umowy.

- 3) Co roku, począwszy od 2025 r., wezwania do wpłaty środków odzwierciedlają również kwotę automatycznej korekty mającej zastosowanie do wkładu operacyjnego wniesionego za rok N-2.

Za każdy rok budżetowy UE 2028 i 2029 kwota wynikająca z automatycznej korekty zastosowanej do wkładów operacyjnych wpłaconych przez Nową Zelandię w 2025, 2026 i 2027 r. będzie należna Nowej Zelandii lub od Nowej Zelandii.

- 4) Nowa Zelandia wnosi swój wkład finansowy na podstawie niniejszego protokołu zgodnie z sekcją III niniejszego załącznika. W przypadku niedokonania przez Nową Zelandię płatności w terminie wymagalności Komisja wysyła formalny monit.

Każde opóźnienie we wpłacie wkładu finansowego stanowi podstawę do zapłaty przez Nową Zelandię odsetek od należnej kwoty, naliczanych od terminu wymagalności.

W odniesieniu do należności niezapłaconych w terminie stosuje się stopę odsetek równą stopie stosowanej przez Europejski Bank Centralny do jego podstawowych operacji refinansujących, publikowanej w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, seria C, obowiązującej pierwszego dnia kalendarzowego miesiąca, w którym przypada termin płatności, powiększonej o trzy i pół punktu procentowego.

Załącznik II

Wykaz równoważnych programów, działań lub ich części realizowanych w Nowej Zelandii

Poniższy niewyczerpujący wykaz uznaje się za programy, działania Nowej Zelandii lub ich części równoważne z filarem II programu „Horyzont Europa”:

- Catalyst Strategic Fund;
- Endeavour Fund;
- Health Research Fund;
- National Science Challenges.